

Året 2010 har været et år med mange udfordringer for alle på Trelleborg friskole, både for den nye bestyrelse, for ledelsen, for forældrene og ikke mindst for elever og lærere på skolen. Årsagen er omsætningen af værdigrundlagets principper til pædagogisk praksis, hvor hovedtanken er samarbejde på tværs, og et af hovedværktøjerne i denne forbindelse er Cooperative Learning - dels på grund af den faglige udfordring for eleverne, dels på grund af de muligheder for sparring, udvikling og udfordringer dette værktøj/denne metode giver lærerne. Det har betydet mange og store omvæltninger, ikke mindst har beslutningen om samlæsning af klasser og fag på tværs af årgange fået bølgerne til at gå højt.

At have sine børn på friskole kræver tillid og respekt. Tillid til at de mennesker der skal undervise og forvalte ens barns uddannelse er kompetente, uddannede og handlekraftige nok til at gøre det, og respekt for at de som fagfolk har den nødvendige viden og de værktøjer der kræves. Det betyder ikke at man blindt skal overlade sit barn i skolens varetægt – medindflydelse og dialog er vigtige nøgleord på Trelleborg friskole, men man skal møde hinanden med respekt, kritik skal være konstruktiv, så modtages den gerne – og alle har en forpligtelse både fagligt og menneskeligt for at sikre sig det bedst mulige samarbejde, hvilket også er meget tydeligt formuleret i skolens værdigrundlag.

Nærlæser man værdigrundlaget, vil man hurtigt kunne se, at en samlæsning på tværs af årgange og fag, samt mere ansvar til de enkelte elever er nogle af nøgleordene.

"fællesskabet styrkes ved emneuger og tværfaglighed...på tværs af klasserne", "eleverne lærer at udvise empati og omsorg for hinanden på tværs af aldersgrupperne, og at acceptere hinandens forskelligheder...så de får mulighed for at udvikle deres potentialer på baggrund af dette."

Derfor er anvendelsen af blandt andet Cooperative Learning som pædagogisk værktøj nærmest uundgåelig på Trelleborg friskole sammen med de andre tiltag – Værdigrundlaget er udarbejdet af forældre, lærere og bestyrelsen i fællesskab og det er den pædagogiske ledelse forpligtet på at leve op til, og det er det grundlag I har indskrevet jeres børn på.

Målet /det man stræber efter med de nye pædagogiske tiltag er læring i grupper hvor interaktionen struktureres efter nøje gennemarbejdede principper. Metoden er bl.a. udsprunget af bekymring over at den traditionelle skole skaber alt for mange tabere, ødelægger den spontane glæde ved at lære hos mange og forsømmer at udvikle noget af det allervigtigste man får brug for senere i livet, nemlig evnen til at samarbejde med andre.

Disse metoder og principper kan bruges på alle klassetrin fra børnehaveklassen til universitetet. Det er meget mere end en samling 'tricks' til at få undervisningen til at glide bedre. Det er en anderledes måde at tænke undervisning på, og her i Danmark står den i god tråd med folkeskoleloven - eleverne skal tage ansvar for egen læring og for hinanden, og flere og flere skoler indfører samlæsning på tværs af klasser.

Samtidig synliggør den også de svage elever, og det betyder at man som lærer bedre er i stand til at hjælpe og tilgodese den enkelte elev, men også at man skal lukke andre ind i sit undervisningsrum og sine metoder, og det kræver evaluering og eftertanke omkring egen undervisning og praksis – hvad gør jeg, hvorfor gør jeg det, og hvad er mit mål – ikke altid den nemmeste eller rareste ting at gøre, og slet ikke med en eller to kolleger til at kigge en over skulderen.

Rom blev ikke bygget på én dag, og en ændring af pædagogisk praksis på en hel skole sker heller ikke over night. Det giver turbulens, når elever (og forældre) og lærere skal ændre på vaner og praksis, der sker fejl, og ikke alt lykkes med det samme – nogle gange vil det være et skridt frem, og et tilbage, for så at kunne finde den rigtige form og måde at gøre tingene på.

Derfor er evalueringen af forløbet ekstrem vigtig, og her skal både elever, forældre og lærere byde ind med gode og dårlige erfaringer – så kan man få pillet "børnesygdommene" af, og finpudse/ændre på de ting man gør. Det er en øvelse der kræver disciplin af alle – lærerne skal kigge på egen pædagogiske praksis og samarbejde meget mere end de plejer, kritik skal være legalt, så længe den er konstruktiv, informationsniveauet skal være meget højt, og alle skal samarbejde om ændringen. Det der for mange kan være sværest er at det nok i høj grad også handler en holdningsændring – mange af os tænker skolegang som vi selv havde den, og det billede skal vi væk fra – undervisning og skolegang er i dag en dynamisk proces, hvor der hele tiden sker ændringer, fornyelser og forbedringer.

Det har derfor også været ekstra interessant at tilse undervisningen på skolen i år – bærer isen, eller er det gået galt - hvordan ville niveauerne ligge i undervisningen, hvad synes lærere og elever om den nye form, og hvordan løser man opgaven i f.eks. dansk, når to klasser skal samlæses??? Kan man tilgodese alle, eller taber man nogen i farten?

Jeg må sige, at det jeg har set langt de fleste steder har været godt. Jeg har adskillige gange i løbet af året aflagt tilsynsbesøg på skolen – varslede som uvarslede, og har som altid kun mødt samarbejde og velvilje hos både ledelse, lærere og elever. Jeg har overværet undervisning i engelsk, dansk og matematik på flere klassetrin som loven foreskriver, – tankerne om samlæsning af flere klassetrin i disse fag lyder smukt, men virker det i praksis? Lever undervisningen stadig op til de krav der stilles? Det må jeg svare ja til. Det kræver mere af den enkelte lærer, både mht forberedelse og undervisningens gennemførelse, men eleverne er blevet mere selvhjulpne, differentieringen i undervisningssituationerne går godt, og eleverne bliver mere og mere trygge ved de nye arbejdsformer, og det giver ro.

Selvfølgelig vokser træerne ikke ind i himlen, og der er ting der skal rettes, men det er jo netop essensen i pædagogisk udvikling. Derfor kan jeg også efter min bedste

Tilsynsrapport 2010

overbevisning erklære, at undervisning og niveau står mål med det der kræves. Endvidere kan jeg også erklære, at undervisningen foregår på dansk.

Trine Egede, Tilsynsførende